

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК УДК 378.147:81'243:656.6

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19502059>

Студентоцентроване навчання як педагогічна парадигма розвитку професійної іншомовної компетентності у фахівців морської галузі

Желясков Василь Якович,

Доктор педагогічних наук, професор,

Завідувач кафедри гуманітарних дисциплін,

Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія», просп. Миру, 15, м. Ізмаїл, Одеська обл., 68600, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-5698-6989>

Прийнято: 11.03.2026 | Опубліковано: 30.03.2026

***Анотація.** У статті здійснено теоретичне обґрунтування студентоцентрованого навчання як педагогічної парадигми розвитку професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців морської галузі з урахуванням сучасних вимог глобалізації морської індустрії та стандартів Міжнародної морської організації (ІМО) і Конвенції STCW. Проаналізовано сучасні тенденції у викладанні ESP та Maritime English, що відображають перехід від традиційних знаннево-орієнтованих моделей до компетентнісних, контекстуалізованих і студентоцентрованих підходів. **Мета статті** – теоретично обґрунтувати сутність студентоцентрованого навчання як педагогічної парадигми та визначити його дидактичні умови і принципи реалізації у процесі формування професійної іншомовної компетентності фахівців морської галузі. **Методи** дослідження охоплюють аналіз і синтез наукових джерел, порівняльний аналіз міжнародних і вітчизняних досліджень, узагальнення педагогічного досвіду, а також структурно-логічне моделювання*

дидактичної системи навчання. **Результати.** Установлено, що студентоцентроване навчання забезпечує підвищення ефективності іншомовної підготовки завдяки орієнтації на потреби здобувачів освіти, їхню активну участь і професійну спрямованість навчання. Обґрунтовано авторське визначення студентоцентрованого навчання як цілісної, адаптивної та професійно орієнтованої педагогічної парадигми. Систематизовано дидактичні умови його впровадження, серед яких: системний аналіз потреб, завданнєво- та ситуаційно-орієнтоване навчання, інтеграція цифрових і змішаних форматів, індивідуалізація навчання, формувальне оцінювання, міжкультурний компонент і професійна релевантність змісту. Запропоновано логічну модель реалізації студентоцентрованого підходу у навчанні морської англійської мови, що відображає послідовність етапів від аналізу потреб до формування інтегрованої професійної компетентності. **Висновки.** Доведено, що ефективність формування професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців морської галузі забезпечується за умови системного впровадження студентоцентрованого навчання, інтеграції автентичних професійних завдань, цифрових технологій і розвитку педагогічної компетентності викладачів. Запропонований підхід сприяє формуванню автономної, адаптивної та професійно компетентної особистості, здатної до ефективної іншомовної взаємодії у міжнародному морському середовищі.

Ключові слова: студентоцентроване навчання, морська англійська мова, професійна іншомовна компетентність, морська освіта, компетентнісний підхід.

Student-Centered Learning as a Pedagogical Paradigm for Developing Professional Foreign Language Competence of Maritime Specialists

Vasyl Zheliaskov,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,

Head of the Department of Humanities,

Danube Institute of the National University “Odesa Maritime Academy”

15 Myru Avenue, Izmail, Odesa Region, 68600, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-5698-6989>

Abstract. *The article provides a theoretical substantiation of student-centered learning as a pedagogical paradigm for developing professional foreign language competence of future maritime specialists, taking into account the current demands of globalization in the maritime industry and the standards of the International Maritime Organization (IMO) and the STCW Convention. The study analyzes contemporary trends in teaching English for Specific Purposes and Maritime English, which reflect a shift from traditional knowledge-based models to competence-based, contextualized, and student-centered approaches. The aim of the article is to theoretically justify the essence of student-centered learning as a pedagogical paradigm and to determine its didactic conditions and principles for implementation in the process of developing professional foreign language competence of maritime specialists. The research methods include analysis and synthesis of scientific sources, comparative analysis of international and national studies, generalization of pedagogical experience, and structural-logical modeling of the didactic system. Results. It has been established that student-centered learning enhances the effectiveness of foreign language training by focusing on learners' needs, their active participation, and the professional orientation of the learning process. The author's definition of student-centered learning as a holistic, adaptive, and professionally oriented pedagogical paradigm is substantiated. The didactic conditions for its implementation are systematized, including needs analysis, task- and situation-based learning, integration of digital and blended formats, individualization of learning, formative assessment, intercultural component, and professional relevance of content. A logical model for implementing the student-*

centered approach in Maritime English teaching is proposed, reflecting a sequence of stages from needs analysis to the development of integrated professional competence.

Conclusions. *It is proven that the effectiveness of developing professional foreign language competence of future maritime specialists is ensured through the systematic implementation of student-centered learning, integration of authentic professional tasks, digital technologies, and the development of teachers' pedagogical competence. The proposed approach contributes to the formation of an autonomous, adaptive, and professionally competent individual capable of effective foreign language interaction in the international maritime environment.*

Keywords: *student-centered learning, Maritime English, professional foreign language competence, maritime education, competence-based approach, STCW, IMO.*

Постановка проблеми. Глобалізація світового судноплавства, стрімкий розвиток міжнародних морських комунікацій та зростаючі вимоги до рівня підготовки фахівців морської галузі зумовлюють необхідність переосмислення традиційних підходів до організації іншомовної освіти у вищих морських навчальних закладах. Сучасний морський фахівець – це не просто кваліфікований оператор судна чи механічного обладнання, а й повноцінний учасник міжнародної професійної комунікації, від ефективності якої безпосередньо залежать безпека мореплавства, злагодженість міжнародних екіпажів та дотримання вимог Міжнародної морської організації (ІМО). Саме тому формування професійної іншомовної компетентності набуває стратегічного значення в системі підготовки кадрів для морської галузі.

Водночас традиційна модель навчання, що і досі є поширеною практикою у низці вітчизняних морських закладів вищої освіти, не забезпечує належного рівня розвитку мовленнєвих компетентностей, необхідних для реального професійного спілкування. Пасивна рецептивна позиція здобувачів в освітньому процесі суперечить вимогам сучасного ринку праці, який очікує від випускника

здатності до самостійного прийняття рішень, критичного мислення та ефективної іншомовної взаємодії у мультикультурному середовищі. Це актуалізує питання впровадження студентоцентрованого навчання як нової педагогічної парадигми, що переорієнтовує освітній процес на потреби, інтереси та суб'єктивний досвід того, хто навчається.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує стійку тенденцію до трансформації підходів у навчанні іноземних мов професійного спрямування від традиційних, знаннєво-орієнтованих моделей до студентоцентрованих, компетентнісних та контекстуалізованих парадигм. Зокрема, у праці Доу, Чан і Він (Dou, Chan і Win) [1] обґрунтовано еволюцію ESP від граматико-перекладних підходів до завданнєво-орієнтованого, проєктного та змішаного навчання, де провідну роль відіграє аналіз потреб як основа конструювання навчального змісту, що є концептуально співзвучним із принципами студентоцентрованого навчання. У цьому контексті дослідження Редько (Red'ko) [2] підтверджує дидактичний потенціал ситуаційного навчання в межах компетентнісного підходу, демонструючи його ефективність для розвитку іншомовної комунікативної компетентності через моделювання професійно релевантних ситуацій. Подібні висновки простежуються й у міжнародному огляді [3], де акцентовано, що цифровізація освіти, особливо в умовах дистанційного навчання, прискорила впровадження learner-centered стратегій, спрямованих на автономію та активну участь здобувачів освіти. Водночас Т. Корольова, О. Попова [4], підкреслюють важливість міжкультурного компонента як невід'ємної складової формування комунікативної компетентності, що розширює розуміння студентоцентрованого підходу як такого, що враховує не лише професійні, а й соціокультурні аспекти навчання. У сфері морської освіти дослідження акцентують на необхідності реформування морської англійської мови через впровадження комунікативно орієнтованих методик, заснованих на

реальних професійних потребах моряків, що підтверджує значущість автентичності навчального контенту та його практичної спрямованості [5; 6; 7].

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми.

Проблематику морської англійської мови та вимог ІМО висвітлено у численних публікаціях, присвячених аналізу потреб майбутніх моряків (needs analysis) і реформуванню методики викладання в морських закладах освіти. Водночас критичний аналіз дозволяє виявити низку невіршених проблем. По-перше, попри декларування студентоцентрованого підходу, у багатьох дослідженнях відсутня чітка методологічна операціоналізація цього поняття, що ускладнює його практичну реалізацію. По-друге, спостерігається фрагментарність досліджень: окремі аспекти (цифровізація, міжкультурність, комунікативність) розглядаються ізольовано, без інтеграції у цілісну педагогічну систему формування професійної іншомовної компетентності. По-третє, недостатньо уваги приділяється специфіці морської галузі як високоризикового професійного середовища, де мовна підготовка має бути тісно пов'язана з безпековими та операційними аспектами діяльності. Крім того, існує розрив між теоретичними напрацюваннями та практикою їх впровадження, зокрема щодо підготовки викладачів до реалізації студентоцентрованого навчання в умовах цифровізації та змішаного навчання. Тому питання імплементації студентоцентрованої парадигми саме як цілісного педагогічного підходу до розвитку професійної іншомовної компетентності у фахівців морської галузі залишається недостатньо систематизованим та потребує подальшого наукового обґрунтування.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування студентоцентрованого навчання як педагогічної парадигми розвитку професійної іншомовної компетентності у фахівців морської галузі та визначення його концептуальних принципів і педагогічних умов реалізації у вищій морській освіті.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- 1) розкрити сутність поняття «студентоцентроване навчання» у контексті вищої освіти;
- 2) обґрунтувати педагогічний потенціал студентоцентрованого навчання для розвитку професійної іншомовної компетентності фахівців морської галузі;
- 3) визначити дидактичні умови ефективного впровадження студентоцентрованого підходу у навчання морської англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для визначення дидактичних умов, принципів і підходів, що забезпечують ефективність навчання, доцільно розпочати з аналізу теоретичних засад студентоцентрованого навчання як педагогічної парадигми та обґрунтування його значення для розвитку професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців морської галузі. Так, у науковій праці *“Redefining Learning: Student-Centered Strategies for Academic and Personal Growth”* [7], студентоцентроване навчання розглядається як цілісна педагогічна парадигма, яка інтегрує підходи «for the student», «of the student» та «by the student» і забезпечує перехід від трансляційної моделі освіти до активної, автономної та колаборативної діяльності здобувачів освіти. Зокрема, акцент на самостійності, участі студентів у прийнятті освітніх рішень, а також на їхній ролі як співтворців навчального процесу підтверджує сутність і структуру студентоцентрованого навчання як багатовимірної системи, орієнтованої на розвиток когнітивних і метакогнітивних умінь. Отримані результати також демонструють значний педагогічний потенціал цього підходу, оскільки він сприяє підвищенню академічної успішності, розвитку критичного мислення, автономії та професійних якостей здобувачів, що є ключовими для формування іншомовної компетентності у фахівців морської галузі.

Обґрунтування педагогічного потенціалу студентоцентрованого навчання у морській освіті безпосередньо корелює із дослідженнями, які акцентують на необхідності адаптації морської освіти до сучасних трансформацій галузі: цифровізації, автоматизації та міждисциплінарності, що вимагає оновлення

змісту підготовки та впровадження гнучких, індивідуалізованих освітніх підходів [8; 9]. При цьому, якщо бібліометричний аналіз Е. Тюркістанлі (E. Türkistanlı) [8], демонструє домінування досліджень, спрямованих на інтеграцію інноваційних технологій, симуляційного навчання та формування нових компетентностей (зокрема цифрових, комунікативних і адаптивних), що об'єктивно підсилює студентоцентровану орієнтацію освітнього процесу, то результати іншого дослідження [9], засвідчують, що індивідуальні характеристики студентів (освітній бекграунд) мають обмежений вплив на навчальні результати, натомість вирішальним є якість організації самого освітнього середовища. Це дозволяє критично переосмислити сутність студентоцентрованого навчання: воно полягає не лише в урахуванні вихідних характеристик здобувачів, а передусім у створенні таких дидактичних умов, які забезпечують рівний доступ до формування професійних компетентностей незалежно від індивідуального досвіду. Обидва дослідження підкреслюють наявність розриву між освітніми програмами та вимогами галузі, що актуалізує необхідність інтеграції автентичних професійних завдань, цифрових технологій і тісної взаємодії з індустрією як ключових умов ефективного навчання.

Узагальнення емпіричних тенденцій ESP-досліджень підтверджує високий педагогічний потенціал студентоцентрованого навчання як ефективної основи для розвитку професійної іншомовної компетентності, зокрема через інтеграцію автентичних завдань, технологічних ресурсів та орієнтацію на індивідуальні освітні потреби здобувачів. Так, аналіз дослідження Х. Ян (H. Yan) [10], у контексті обґрунтування педагогічного потенціалу студентоцентрованого навчання для розвитку професійної іншомовної компетентності дозволяє констатувати, що сучасні дослідження у галузі English for Specific Purposes демонструють стійку тенденцію до переорієнтації на контекстуалізовані, досвідно-орієнтовані та колаборативні моделі навчання, які за своєю сутністю відповідають принципам студентоцентрованої парадигми. Зокрема, домінування

колаборативного навчання, а також фокус на професійній і академічній комунікації свідчать про зростання значущості активної участі здобувачів освіти у навчальному процесі та орієнтації на їхні професійні потреби. Водночас активне впровадження цифрових технологій та онлайн-платформ у ESP-освіті розширює можливості індивідуалізації навчання і моделювання реальних професійних ситуацій, що є критично важливим для формування іншомовної компетентності фахівців морської галузі. Отримані результати також засвідчують складність і варіативність ефектів педагогічних інтервенцій, що підкреслює необхідність гнучкого, адаптивного підходу до організації навчання.

Упровадження змішаного завданнево-орієнтованого навчання у курсах Maritime English, запропоноване М. Андіансях (M. Andiansyah) [11], емпірично підтверджує ефективність студентоцентрованої парадигми, оскільки акцент на автентичних професійних завданнях, автономії здобувачів та рефлексивній взаємодії сприяє інтегрованому розвитку мовленнєвих, когнітивних і професійно-комунікативних компонентів іншомовної компетентності майбутніх морських фахівців. Це корелює з визначеною у статті сутністю студентоцентрованого навчання як багатовимірної педагогічної системи, що передбачає зміщення фокусу з трансляції знань на активну діяльність здобувача освіти та індивідуалізацію освітніх траєкторій. Отримані результати підтверджують значний педагогічний потенціал цього підходу у формуванні професійної іншомовної компетентності, зокрема через моделювання реальних комунікативних ситуацій морської галузі, розвиток критичного мислення та здатності до прийняття рішень у професійному контексті.

Вартий уваги підхід до проблеми дослідження, запропонований М. Габедавою та Ю. Ху (M. Gabedava, Y. Hu) [12], який дозволяє поглибити розуміння студентоцентрованого навчання у контексті підготовки майбутніх фахівців морської галузі, оскільки автори переконливо доводять, що ефективність формування професійної іншомовної компетентності

безпосередньо залежить від урахування реальних комунікативних потреб здобувачів освіти та їхніх індивідуальних освітніх профілів. Зокрема, ідентифікація 24 ключових навичок Maritime English, зосереджених переважно у сфері безпеки, радіокомунікації та аварійних ситуацій, підтверджує необхідність переорієнтації освітнього процесу з формально-академічного на практико-орієнтований, що узгоджується із сутністю студентоцентрованого навчання як підходу, спрямованого на врахування потреб, мотивації та професійних цілей здобувачів. Виявлена диференціація між «екзамен-орієнтованими» та «практико-орієнтованими» студентами актуалізує важливість індивідуалізації навчання та побудови варіативних освітніх траєкторій, що становить важливий компонент структури студентоцентрованої парадигми. У цьому контексті визначальними дидактичними умовами ефективного впровадження студентоцентрованого навчання у викладанні Maritime English є проведення системного аналізу потреб, моделювання професійно значущих комунікативних ситуацій, диференціація навчального контенту відповідно до профілю здобувачів, а також посилення зв'язку між освітнім процесом і реальним виробничим середовищем, що в сукупності забезпечує підвищення якості підготовки майбутніх морських фахівців та рівня морської безпеки.

Аналіз дослідження О. Дягілевої, А. Юрженка та О. Кононової [13], засвідчує, що використання онлайн-інструментів і цифрових технологій у викладанні Maritime English суттєво підсилює реалізацію студентоцентрованого навчання, оскільки забезпечує гнучкість освітнього процесу, індивідуалізацію навчальних траєкторій та активізацію самостійної пізнавальної діяльності здобувачів. Отримані результати підтверджують, що інтеграція цифрових ресурсів сприяє розвитку професійної іншомовної компетентності майбутніх суднових інженерів через поєднання мовної підготовки з моделюванням професійно релевантних ситуацій і підвищенням інтерактивності навчання, що узгоджується із сутністю студентоцентрованого підходу як орієнтації на потреби

та досвід здобувача освіти. Дослідження акцентує на значному педагогічному потенціалі цифрового освітнього середовища для формування не лише мовленнєвих, а й цифрових та професійно-комунікативних компетентностей.

Взаємозв'язок між мовною підготовленістю викладача та реалізацією студентоцентрованого навчання у контексті ЕМІ відображені у дослідженні *“Teaching Approaches and Language Proficiency Among Teachers in English-Medium Education”* [14]. Зокрема, результати дослідження засвідчують відсутність прямої кореляції між рівнем володіння англійською мовою та орієнтацією на студентоцентровані підходи, що свідчить про визначальну роль педагогічної підготовки, методичної компетентності та освітньої політики у формуванні відповідної парадигми навчання. Встановлено, що нижчий рівень мовної компетентності викладачів пов'язаний із більшою схильністю до викладацько-центрованих підходів, що обмежують взаємодію та активність здобувачів освіти. Тобто сутність студентоцентрованого навчання полягає не лише у мовній спроможності викладача, а передусім у його здатності організувати активну, інтерактивну та професійно спрямовану діяльність студентів. Отже, педагогічний потенціал студентоцентрованого підходу у формуванні професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців морської галузі реалізується за умови поєднання достатнього рівня мовної підготовки з високим рівнем педагогічної майстерності.

Аналіз статті *“Teaching Academic English in Higher Education: Strategies and Challenges”* [15] у контексті визначення дидактичних умов ефективного впровадження студентоцентрованого підходу дозволяє стверджувати, що сучасні практики викладання академічної англійської мови базуються на поєднанні learner-centered, мультимодальних та технологічно інтегрованих стратегій, які забезпечують активну залученість здобувачів освіти та розвиток їхньої автономії. Зокрема, акцент на проєктному, колаборативному та досвідно-орієнтованому навчанні, а також інтеграція цифрових інструментів (AI, VR,

онлайн-платформи) створюють умови для моделювання автентичних академічних і професійних ситуацій, що є принципово важливим для навчання Maritime English. Водночас результати дослідження підкреслюють наявність суттєвих бар'єрів – різнорівневої мовної підготовки студентів, недостатньої педагогічної та цифрової компетентності викладачів, а також обмежених ресурсів для впровадження технологій. Це дозволяє зробити висновок, що ефективність студентоцентрованого навчання у професійній іншомовній підготовці фахівців морської галузі забезпечується за умови комплексного поєднання таких дидактичних чинників, як диференціація навчання, системний аналіз потреб, інтеграція змішаних форматів, розвиток педагогічної майстерності викладачів та цілеспрямоване використання цифрових технологій, що у сукупності сприяє формуванню гнучкої, адаптивної та професійно орієнтованої іншомовної компетентності.

Таким чином, проаналізувавши наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, а також на підставі авторського практичного досвіду, у контексті розвитку професійної іншомовної компетентності фахівців морської галузі студентоцентроване навчання доцільно визначити як *цілісну, адаптивну та професійно орієнтовану педагогічну парадигму, що передбачає організацію освітнього процесу на засадах урахування індивідуальних потреб, досвіду та освітніх цілей здобувачів, їх активної суб'єктної участі у навчанні та відповідальності за результати власної діяльності, і реалізується через інтеграцію завдань-орієнтованих, ситуаційних, цифрових і комунікативних технологій, спрямованих на моделювання автентичних професійних умов морської діяльності*. Такий підхід забезпечує поетапне формування професійної іншомовної компетентності як інтегративної якості особистості, що охоплює мовленнєві, міжкультурні, когнітивні та операційно-комунікативні компоненти, необхідні для ефективної та безпечної професійної взаємодії у глобалізованому морському середовищі, і водночас передбачає гнучке поєднання автономного,

колаборативного та технологічно підтриманого навчання на основі системного аналізу професійних потреб і вимог галузі.

На основі проаналізованих досліджень доцільно систематизувати дидактичні умови, які, на думку автора, підходять для впровадження студентоцентрованого підходу у навчання морської англійської мови. Узагальнені результати відображені у таблиці 1.

Таблиця 1

Дидактичні умови впровадження студентоцентрованого підходу у навчання морської англійської мови

№	Дидактична умова	Короткий опис / функція
1	Системний аналіз потреб	Орієнтація змісту на реальні мовленнєві та професійні ситуації морської діяльності
2	Завданнєво- та ситуаційно-орієнтоване навчання	Використання кейсів, симуляцій, сценаріїв професійної взаємодії
3	Змішане та цифрове навчання	Аудиторна + онлайн взаємодія, VR/симулятори, інтерактивні платформи
4	Індивідуалізація та диференціація	Адаптація темпу, рівня складності та завдань до профілю студента
5	Активна, колаборативна та рефлексивна діяльність	Проекти, групова робота, взаємооцінювання, розвиток автономії
6	Формувальне оцінювання та зворотний зв'язок	Моніторинг прогресу, корекція навчального процесу
7	Педагогічна та мовна компетентність викладачів	Здатність реалізовувати студентоцентровані стратегії та інтегрувати цифрові інструменти
8	Міжкультурний компонент	Формування готовності до комунікації у міжнародному морському середовищі
9	Професійна релевантність	Узгодження змісту з міжнародними стандартами (IMO, STCW)
10	Гнучке та підтримувальне середовище	Стимулювання мотивації, забезпечення рівних можливостей, сприяння досягненню результатів

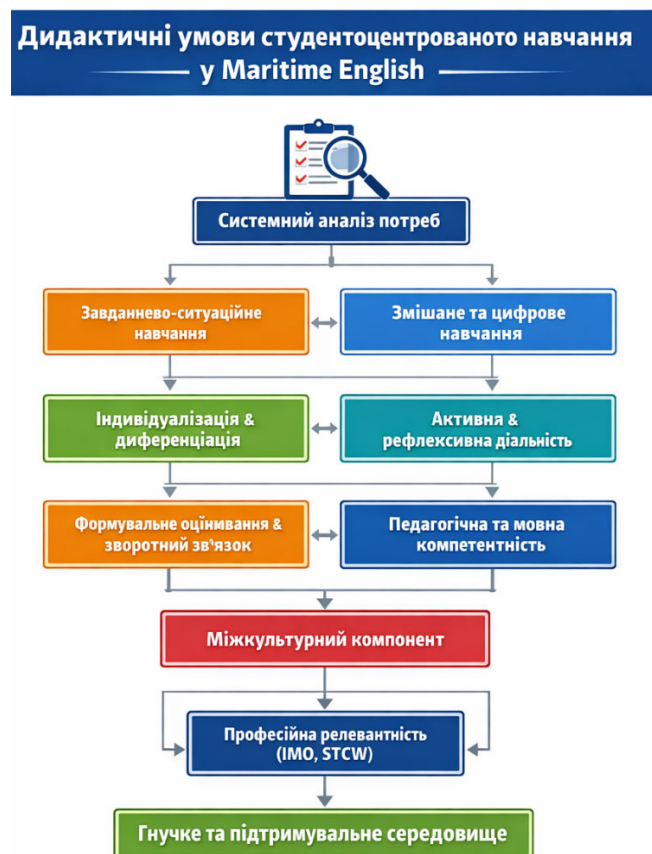
Джерело: власна розробка автора

Наступним кроком є практичне впровадження описаних у Таблиці 1 дидактичних умов у навчальний процес морської англійської мови, що дозволяє систематизувати підхід та забезпечити ефективну взаємодію студентів із

навчальним матеріалом. Схематично процес впровадження дидактичних умов студентоцентрованого підходу у навчання морської англійської мови зображений на рисунку 1.

Рисунок 1

Модель впровадження дидактичних умов студентоцентрованого навчання морської англійської мови

Джерело: власна розробка автора

На рис. 1 логічна послідовність елементів моделі студентоцентрованого підходу відображає системний підхід до розвитку професійної іншомовної компетентності та забезпечує поступове нарощування складності, практичної значущості і автономії здобувачів освіти. Початковим етапом є системний аналіз потреб студентів, що визначає зміст навчання, реальні мовленнєві ситуації та професійні компетенції, які мають бути сформовані відповідно до стандартів Міжнародної морської організації (IMO) та STCW. Цей етап є критично важливим для SMART-планування навчальних цілей, де конкретні, вимірювані,

досяжні, релевантні та обмежені в часі завдання формують основу для подальших дидактичних рішень.

Наступним кроком виступає впровадження завданнєво- та ситуаційно-орієнтованого навчання, у якому студенти виконують професійно релевантні завдання, що моделюють автентичні морські ситуації, а викладач виступає фасилітатором процесу, координуючи активності, надаючи інструкції і підтримку. Паралельно інтегруються змішані та цифрові формати навчання, що дозволяє поєднувати аудиторну та дистанційну роботу, використання симуляторів та VR-технологій для відтворення складних професійних сценаріїв.

Етап індивідуалізації та диференціації забезпечує адаптацію завдань і темпу навчання під індивідуальні потреби та рівень компетентності студентів, тоді як активна, колаборативна та рефлексивна діяльність формує критичне мислення, командну взаємодію та відповідальність за результати. Використання формувального оцінювання та зворотного зв'язку дозволяє своєчасно коригувати навчальний процес і вимірювати прогрес студентів щодо встановлених SMART-цілей.

Далі роль викладача у підвищенні педагогічної та мовної компетентності полягає у стратегічному моделюванні навчального середовища, використанні цифрових ресурсів та оцінюванні професійних результатів. Міжкультурний компонент інтегрується у всі етапи навчання для формування готовності до міжнародної комунікації та відповідності глобальним стандартам.

Завершальним етапом є забезпечення професійної релевантності та гнучкого підтримувального середовища, де знання і навички закріплюються в реальних або змодельованих професійних контекстах, а часові рамки навчання структуровані у вигляді поетапних модулів з визначеними часовими інтервалами для досягнення конкретних результатів. Така послідовність формує інтегровану, автономну та компетентну особистість, здатну ефективно застосовувати професійні знання та мовні навички в умовах морської галузі, відповідаючи

стандартам ІМО та STCW, та забезпечує системне впровадження студентоцентрованого підходу у морську англійську мову.

Висновки. Отже, ефективне впровадження студентоцентрованого навчання у викладанні морської англійської мови можливе лише за умов його системного, комплексного характеру, що інтегрує методологічні, змістові та технологічні аспекти підготовки майбутніх фахівців морської галузі. Авторське тлумачення полягає у комплексному розгляді студентоцентрованого навчання як системоутворювальної педагогічної парадигми, що інтегрує активні методи навчання, комунікативно зорієнтований підхід, цифровізацію освітнього простору та рефлексивне навчання задля ефективного формування готовності майбутніх морських фахівців до іншомовної фахової взаємодії в умовах реального мореплавства. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку навчальних програм, методичних матеріалів та освітніх стратегій у закладах вищої морської освіти України та світу.

Список використаних джерел

1. Dou X., Chan C., Win M. Changing visions in ESP development and teaching past present and future vistas. *Frontiers in Psychology*. 2023. Vol. 14. P. 1140659. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10150772/>
2. Red'ko V. G. et al. Situational foreign language instruction in competency-based learning framework Ukrainian experience. *International Journal of Learning Teaching and Educational Research*. 2023. URL: <https://www.ijlter.org/index.php/ijlter/article/view/7504>
3. Review of effective methods of teaching a foreign language to university students in the framework of online distance learning international experience. *Frontiers in Education*. 2023. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/feduc.2023.1125458/full>

4. Korolova T. M., Popova O. V. Intercultural activities in teaching foreign languages modern Ukrainian dimension. *Arab World English Journal*. 2021. Vol. 12, No. 3. P. 432–449. URL: <https://awej.org/intercultural-activities-in-teaching-foreign-languages-modern-ukrainian-dimension/>
5. Unveiling maritime English communication needs for seafarers strategic reformation for classroom instructional design. *Maritime Technology and Research*. 2022. URL: <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/MTR/article/view/271921>
6. Modern teaching trends in maritime English as a global language. *Reliability Theory & Applications*. 2023. Special Issue 5. URL: https://gnedenko.net/Journal/2023/SI_052023/RTA_SI_5_2023-56_465-471.pdf
7. Redefining learning student-centered strategies for academic and personal growth. *Frontiers in Education*. 2025. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/feduc.2025.1518602/full>
8. Türkistanli E. et al. Advanced learning methods in maritime education and training a bibliometric analysis on the digitalization of education and modern trends. *Computer Applications in Engineering Education*. 2024. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/cae.22690>
9. Impact of student backgrounds on the outcomes of maritime postgraduate professional education. *Transport Policy*. 2024. Vol. 159. P. 83–94. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0967070X24003093>
10. Yan H. Trends in empirical research in English for specific purposes a systematic review of SSCI-indexed journal articles (2014–2023). *SAGE Open*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440251328460>
11. Andiansyah M., Yuliasri I., Widhiyanto, Wahyuni S. Blended task-based language teaching in Maritime English voices of Indonesian seafarer upgrading program students. *Language Teaching Research Quarterly*. 2025. Vol. 49. P. 151–169. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1482232.pdf>

12. Gabedava M., Hu Y. Enhancing maritime safety through needs analysis identifying critical English communication skills for pre-service maritime students. *Behavioral Sciences*. 2025. Vol. 16, No. 1. P. 130. URL: <https://www.mdpi.com/2076-328X/16/1/130>
13. Diahyleva O. S., Yurzhenko A. Y., Kononova O. Y. Exploring the effectiveness of online learning tools and technologies while teaching Maritime English to future ship engineers. *CTE Workshop Proceedings*. 2025. Vol. 12. URL: <https://acnsci.org/journal/index.php/cte/article/view/711>
14. Teaching approaches and language proficiency among teachers in English-medium education. *Scandinavian Journal of Educational Research*. 2025. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2025.2492854>
15. Teaching academic English in higher education strategies and challenges. *Frontiers in Education*. 2025. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/feduc.2025.1559307/full>